

Hr Taimar Peterkop
Riigisekretär
Riigikantselei
riigikantselei@riigikantselei.ee
kristi.purtsak@riigikantselei.ee

Meie: 15.11.2024 nr 2-2/165

Töölepingu seaduse muutmisest tsiviilkriisi ja riigikaitse seaduse eelnõu raames

Selle aasta 18. oktoobril jõustusid hädaolukorra seaduse muudatused seoses CER-direktiivi ülevõtmisega. Lisaks sellele oli kooskõlastamisel Riigikantselei poolt tsiviilkriisi ja riigikaitse seaduse eelnõu, mis algselt kattis ka CER-direktiivi ülevõtmist, kuid sätestab veel ka muid kohustusi, eesmärgiga tagada elutähtsate teenuste toimepidevus. Kuigi oleme saatnud tsiviilkriisi ja riigikaitse seaduse eelnõule mitmeid ettepanekuid ja küsimusi meie 08.07.2024 kirjaga nr 2-2/147, on meil tekkinud siiski veel üks täiendav ettepanek, mis on otseselt seotud vee-ettevõtjate kui elutähtsa teenuse osutajate (ETO-de) kohustuste nõuetekohase täitmisega, täpsemalt selleks vajaliku inimressursi tagamisega.

Töölepingu seaduses on reguleeritud nii töötajate tööaeg, puhkeaeg kui ka valveaeg. Valveaja määramisel tuleb arvestada, et tagatud oleks igapäevase ja iganädalase puhkeaja kasutamise võimalus (TLS § 48 lg 2). Lisaks töölepingu seaduses toodule on Euroopa Kohus enda otsuses juhtinud tähelepanu, et tööajagraafikute tegemisel tuleb arvestada sellega, et igapäevane puhkeaeg ei ole osa iganädalasest puhkeajast, vaid see peab eelnema iganädalasele puhkeajale. See tähendab, et töötajale tuleb vähemalt kord seitsme päeva jooksul tagada järjestikku nii igapäevane kui ka iganädalane puhkeaeg: 11 tundi + 36 või 48 tundi = kokku 47 või 59 tundi olenevalt tööaja arvestusest. Eeltoodust hakkas Tööinspeksioon lähtuma 1. jaanuarist 2024.a¹.

Kuna vee-ettevõtetes rakendatakse valveaega töötajate suhtes, keda võib vaja minna väljaspool tavapärast tööaega, nt avariolukorras, on üsna keerukas tööajagraafikuid koostada vastavalt ülaltoodud nõudele, sest paraku on inimressurss piiratud. Töölepingu seaduses on aga valveaja osas sätestatud erand info- ja kommunikatsioonitehnoloogia sektorile, mis lubab eeltoodud piirangutest kõrvale kalduda, kui täidetud on töölepingu seaduse § 48 lg-s 2¹ nimetatud lisatingimused. Sätte kohaselt ei pea valveaja määramisel tagama igapäevase ja -nädalase puhkeaja kasutamise võimalust täistööajaga töötavale töötajale, kelle tööülesanne on info- ja kommunikatsioonitehnoloogia teenuste ja taristu järjepideva toimimise või infoturbe tagamine, kui:

- 1) kokkulepe on sõlmitud kirjalikku taasesitamist võimaldavas vormis;

¹ <https://www.ti.ee/uudised/tooinspeksioon-selgitab-mis-muutub-graafikuga-tootavate-inimeste-jaoks-too-ja-puhkeaja>

- 2) töötaja saab valveajal reageerimist vajavaid tööülesandeid täita, kasutades info- ja kommunikatsioonitehnoloogia vahendeid töökohta ilmumata;
- 3) pooled on kokku leppinud mõistlikus reageerimisajas, mille jooksul on töötaja kohustatud asuma tööülesandeid täitma;
- 4) valveaja kestus kalendrikuus ei ületa 130 tundi;
- 5) töötajale tagatakse kaks tööst ja valveajast vaba nädalavahetust kalendrikuus;
- 6) kokkulepe ei kahjusta töötaja tervist ega ohutust.

Leiame, et eeltoodud erandit on vaja laiendada ka veesektorile arvestades veesektori eritingimusi, et tagada veeteenuse toimepidevuseks vajalik inimressurss. Kuna tegemist on otseselt ETO kohustustega, esitame eelnimetatud ettepaneku töölepingu seaduse muutmiseks tsiviilkriisi ja riigikaitse eelnõu raames.

Lugupidamisega

/allkirjastatud digitaalselt/

Raili Kärmas
Tegevjuht